

Nr 678

Av herr **Gustafsson, Nils-Eric**, om inrättande av ytterligare en tjänst som byrådirektör vid länsarbetsnämnden i Västerbotten.

I statsverkspropositionen (Bil. 13, C 7) föreslås anvisande av medel för en byrådirektör i Ae 26 avsedd för länsarbetsnämnden i Norrbottens län. Där emot bifölls inte arbetsmarknadsstyrelsens förslag om att också inrätta en tjänst som byrådirektör i Västerbottens län. Arbetsmarknadsstyrelsen hävdade i petita för budgetåret 1967/68 att »en förstärkning med en kvalificerad tjänst bedömes som *ofrånkomlig* om olika aktiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder effektivt skall kunna uppföljas» och föreslog därför att »en tjänst som byrådirektör inrättas i vardera av Västerbottens och Norrbottens län». Arbetsmarknadsstyrelsen har alltså ansett behovet i Västerbotten likvärdigt med det i Norrbotten.

Strukturförändringarna inom landsbygdsnäringarna är mycket omfattande i Västerbotten. Där försiggår landets största inlösen av egnahem. Ålders- och sysselsättningsstrukturen gör arbetsmarknadsförhållandena minst lika besvärliga som i Norrbotten. I åldersgruppen 20—39 år, som i förhållande till äldre personer lättare kan omplaceras, hade t. ex. år 1963 Norrbotten 11 300 fler invånare än Västerbotten. I gruppen 40—49 år är skillnaden endast 1 400, och beträffande personer fyllda 50 år har Västerbotten 2 700 fler än Norrbotten.

Sysselsättningsförhållandena binder dessutom människorna betydligt hårdare i Västerbotten genom att antalet småbrukare, som mist och fortsätter att mista sina stödinkomster, är så stort i länet. Jordbruksräkningen 1961 visade att Västerbotten var landets småbrukarrikaste län med 14 484 småbruk (2—10 ha) medan Norrbotten hade 10 074. Avvecklingen under 1960-talet torde ha skett i samma takt i de båda länen. Visserligen är en betydande del av jordbrukarna tämligen gamla, men icke så få befinner sig alltfört i en ålder då omställning är genomförbar. En undersökning i mars 1964 visade att 49 % av på arbetsförmedlingen i länet anmälda arbetslösa som drev jordbruk med kreatur var under 50 år. Betydande insatser måste göras för att hjälpa dessa grupper till en lämplig försörjning.

Medan i Norrbottens län betydligt större tätorter bildats med förhållandevis väl utbyggda förmedlingsorgan på dessa orter har den mera spridda bebyggelsen i Västerbottens län medfört flera men smärre tätorter med svaga förmedlingsorgan (en- och tvåmanskontor). Dessa är i betydligt större behov av information, arbetsledning etc. än större enheter. I Västerbotten finns f. n. 21 avdelningskontor mot Norrbottens 15. Ombudsorganisationen har kraftigt minskats under senare år varigenom dock ökade uppgifter lagts på kontoren.

Avstånden från Umeå till kontoren är betydande med den påfrestning

i fråga om tid och krafter detta innebär. Ledningspersonal i Umeå har längre sträckor att resa än motsvarande i Luleå.

Arbetsförmedlingsorganisationen, som fram till 1950-talet varit av ganska blygsam omfattning på grund av förhållandevis goda arbetsmarknadsförhållanden i länet, har under senare år alltmera utvidgats. Ledningspersonalen har dock icke förstärkts sedan 1959, då den s. k. planeringsavdelningen tillkom och en förste inspektörstjänst inrättades. För lokaliseringsärendenas handläggning erhöll nämnden år 1965 i likhet med övriga nämnder i det s. k. stödområdet en arvodestjänst i lgr 25.

Antalet av sysselsättningssvårigheter berörda visar ingen tendens att sjunka. Antalet arbetslösa jämte i beredskapsarbete och omskolning placerade har de senaste vinterhalvåren ganska konstant hållit sig mellan 5 000—6 000 personer med en tydlig dragning uppåt. Januari 1967 visar den högsta siffran för denna månad som någonsin redovisats, nämligen 5 992.

Länsarbetsdirektörens tid har i alltmer ökande omfattning tagits i anspråk för överläggningar och kontakter med näringslivet och olika organisationer. Lokaliseringsverksamheten har ytterligare ökat dessa anspråk. Den pågående lokaliseringsverksamheten redovisar sålunda att antalet lokaliseringsärenden varit överlägset störst i Västerbotten inom hela stödområdet. Mer än 18 % av enbart det statliga lokaliseringsstödet har tillfallit Västerbotten. Därtill kommer lokaliseringsbeslutet via investeringsfonder och beredskapsarbetena. Till följd härav har rekryteringen och utbildningen av arbetskraft till de nytillkommande arbetstillfällena måst ägnas avsevärda krafter. Detta arbete är ännu endast i inledningsskedet och väntas efter hand ställa ökade krav på organisationen. Den s. k. företagsanpassade utbildningen är i Västerbotten f. n. den största i landet.

En samordnad planeringsverksamhet har blivit allt nödvändigare i och med näringslivets expansion i städerna och deras närmaste omgivning och tilltagande sysselsättningsvårigheter i inlandet samt inom de rena skogs- och jordbruksdistrikten i länet. Omskolning, omflyttning och åtgärder för att taga emot den till expansionsområdena inflyttade arbetskraften har betydande volym i Västerbotten.

Av det anförda torde framgå att de arbetsmarknadspolitiska förhållandena i Västerbotten kräver en stor aktivitet från arbetsmarknadsmyndigheternas sida. Jag föreslår därför att medel beräknas för inrättande av ytterligare en tjänst som byrådirektör i Ae 26 för länsarbetsnämnden i Västerbotten.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen måtte anvisa medel för inrättande av ytterligare en tjänst som byrådirektör vid länsarbetsnämnden i Västerbotten och således under elfte huvudtiteln till *Arbetsförmedlingen: Avlöningar* för budgetåret 1967/68 anvisa ett förslagsanslag av 80 085 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1967

Nils-Eric Gustafsson (cp)